

120 ГОДИНИ ОТ ОТКРИВАНЕТО на ПЪРВОТО НОВОБЪЛГАРСКО УЧИЛИЩЕ

(2 януари 1835 г. — 2 януари 1955 г.)

„Стотици години, — казва И. В. Сталин, — турските асимилятори са мъчеха да осакатят, да разрушат и унищожат езиките на балканските народи“. Това обаче не им се отдаде. В смела борба и националността на балканските народи отстояваша своето право на език и националност. Движеща сила в тая борба биха селяните и занаятчите, жизнено заинтересувани от събарянето на феодализма и черното турско робство.

Огромна роля за пробуждането на нашата народ изигра първото новобългарско училище, основано от В. Е. Априлов на 2. I. 1835 г. в гр. Габрово. То сложи край на килийните училища у нас и откри пътя на светското образование. Ето вече 120 години като светла лента на недрата на историята ни блъсва делото на това училище.

До 1831 година Априлов е бил под гръцко влияние, докато подпомагал гърцизма с участието си в гръцката ефория в Одеса. Известен е преломът, който настъпва у него след като прочел „Древни и нинешни болгаре“ от Ю. Венелин. Подпомогнат от Н. Плаузов, у него узрива идеята за откриване на училище в Габрово.

Това се посреща с готовност от бедното население. Въпреки пречките от страна на чорбаджите, в 1834 година училищната сграда е била завършена. В новото училище трябвало да се въведе нов метод на обучение — взаимоучителният. Изборът за учител паднал на Неофит Рилски. Той бил изпратен в Румъния за запознаване с този метод. След 9 месеца се завръща в Габрово.

На 2. I. 1835 година училището се открива. Грижата за неговото укрепване засъда дълбоко в съзнанието на Априлов. Той развива значителна книжкова дейност. Написва книгите „Денница“, „Допълнение към Денница“, „Български книжници“, „Български грамоти“, „Мисли за сегашното българско учение“ и други. В тях Априлов говори за създаване на книжковен език на основата на говоримия. „Ние трябва да следваме народа и по неговия говор да съчиняваме граматики..“ — казва Априлов.

Той се явява един от първите ратници за руско-българска дружба. Априлов насочва българските младежи да следват не в Атина, а в Русия и говори за огромното влияние от север.

Примерът на Габровското училище бе показателен. В страната бързо се развива мрежа от училища — в Казанлък, Копривщица, Сопот, Свищов, Трявна, Елена, Търново, София, Стара Загора, Калофер и пр.

Габровското училище става три-

бuna, от която се говори за родната земя, за народ, за неговата свобода. То дава своя принос в разгарянето на национално-освободителната борба. Ето какво пише за това Димитър Благоев — Ядло — т гава ученик в Габрово: „Още през първите революционни дни при нас в гимназията се явих Цанко Дюстабанов, председател на революционния таен комитет в Габрово. Той държа реч, в която изтъква целта на въстанието, като ни прикази да вземем участие“. Известно е, че учащите барикадират училището и се готовят за бой срещу турските войски.

Простъпствувало като взаимоучително до 1874 година, училището се превръща в гимназия през 1874—75 г. и дава първия си выпуск от 5 души.

През цялото свое съществуващие Габровското училище е било огнище на прогресивни идеи. В него са били учители, като Даскалов, Цветко Недев — посетил около 40 години в служба на народа; Постомиров, един от първите разпространители на социалистическите идеи и основател на габровската партийна организация; Тодор Бурмов, който след като се върза от Русия въвежда руското влияние и прави първия публичен „екзамен“ в края на учебната 1858 година.

В различно време са били учители Цани Гинчев, Григор Пърличев, Христо Цокев (художник), Иван Гюзелов, Йосиф Ковачев, Роман Пухлев, Ендо Николов и много други.

И през годините на капитализма и фашизма, въпреки реакционните настъпления и жестокия терор, прогресивните идеи са намерили широкое разпространение сред

Цв. Ковачев
директор на ССУ „В. Е. Априлов“
Габрово

Ученички социалистически кръжок в гимназията през 1910—1911 година. От правите първият отляво е др. Фердинанд Козовски.

Получиха награди

Окръжният комитет на Профсъюза на работниците от местната промишленост и комуналните предприятия в Търново организира на 26 декември 1954 г. съвместно в членовете на профсоюзите културни учреждения.

След съвещанието др. Радослав Алексиев, представител на ЦК на Профсъюза на работниците от местната промишленост вървчи суматоха 1,500 лв. и грамота на проф-

организацията при Промкомбината в Г. Оризово за добрая дейност на членовете на профсоюза. Награда от 1,000 лв. и грамота вървчи и на профорганизацията при СП „Комунални услуги“ в Търново за добрая дейност на библиотеката.

Наградени бяха от ОКПС и други профсоюзни организации.

Христо Абаджиев

Готови да посрещнат новата година

Един от най-добрите магазини на „Наркооп“ в Трявна е магазинът за бакалски стоки. Магазинерът Илии Иванов Ралев изпълнил плана си по стокоборота ритично и обслужва клиентите с културно.

Доклад за резултатите от състояния се

преглед на профсъюзите културни учреждения напр. др. Мара Рабатилова.

Изказали са участници в съвещанието

на постигнати успехи в образованието

и на профсоюзите културни учреждения.

След съвещанието др. Радослав Алексиев, представител на ЦК на Профсъюза на работниците от местната промишленост вървчи суматоха 1,500 лв. и грамота на проф-

организацията при Промкомбината в Г. Оризово за добрая дейност на членовете на профсоюза. Награда от 1,000 лв. и грамота вървчи и на профорганизацията при СП „Комунални услуги“ в Търново за добрая дейност на библиотеката.

Наградени бяха от ОКПС и други профсоюзни организации.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

(продължение от 2-ра страница)

и на постигнати успехи в образованието

и на профсоюзите културни учреждения.

След съвещанието др. Радослав Алексиев, представител на ЦК на Профсъюза на работниците от местната промишленост вървчи суматоха 1,500 лв. и грамота на проф-

организацията при Промкомбината в Г. Оризово за добрая дейност на членовете на профсоюза. Награда от 1,000 лв. и грамота вървчи и на профорганизацията при СП „Комунални услуги“ в Търново за добрая дейност на библиотеката.

Наградени бяха от ОКПС и други профсоюзни организации.

Христо Абаджиев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като поддържа магазина в образцов вид.

1955 година Ралев посреща с новогодишна елха, която краси магазина му.

Н. Добрев

агитация, като

ОКРЪЖЕН

Новогодишна

приказка

Това се случило вечерта срещу Нова година. Запрегнал дядо Мраз еленовата шайка, загрянал се в дебелия си вълни кожух, на прелуснал през безкрайната слежка шир. Летяла шайката, летяла, много земи обходила. Ренеш дядо Мраз и нашата родина да навести. Свали от моста на дружбата, построен на голимата река Дунав, на се спуснал по широката дунавска равнина. Гледал дядо Мраз спретнатите български села и градове, от където се носели песни и весел гълъб, гледал и се радвал на щастиято на хората...

Изведните старец бил изненадан от нещо неочаквано. Стъписали се елените му пред никаква дълбока вода и застанали като вкамени — не смели да мръднат.

— Бре момче, — запитал дядо Мраз миниатюри наблизо скиро-урожаец, — от къде си взема тази голяма вода?

— Как, дядо, нима не знаеш? Това е язовир „Александър Стамболийски“ — гордостта на нашия окръг.

— Та кога го завършихте? Миналата година от тук се минаваше.

— Наскоро. Това е най-скъпият ни подарък за Нова година. Сам другарат Червенков идва да ни го честити. Ако не бързат да го поразгледаме.

— Да вървим! — казал дядо Мраз и преплюзя с камчик на елените. Пред него тръгнал урожаецът със ските.

Друго се чуди дядо Мраз на мощната електроцентрала, която пилеела сребърни пръсти на меката лунна светлина, чудил се на просторното езеро, което се разливало пред него.

В бистрите му води се оглеждало цялото небе — луната и звездите сякаш се къпели за новогодишни бани.

— Красавец язовир сте построили, момче! — казал дядо Мраз на урожаеца.

— Което е право, право си е дядо. И какви добиви ще дигнат с неговите води нашият ТКЗС-та. Още тази година звено на кака Ганка Вичев от ТКЗС в с. Михали, Павликенско от 10 декември по 1,000 килограма царевица от декар изкарало. Кой ти беше чувал до тогава такива добиви? Ама поливали хората с язовирна вода и ето резултатът. Големи добиви памук изкараха и дичночи — от 900 декара по 181 кг среден добив от декар. Бригадата на Борис Ангелов Тодоров изкара от 84 декара по 254 килограма от декар.

Усмихна се от радост дядо Мраз, като слуша за големите успехи, а момъкът разказал ли разказал все нови и нови работи. Не пропуснал да му разкаже и за успехите на Ресенското ТКЗС. Там звено на Милен Хр. Дицлев изкарало от 25 декара по 286 килограма памук от декар.

— Браво! Браво! — неизнадържал взържателя дядо Мраз, на попутал момъкъ по работе, а на него тутакси му затракали зъбите от студ. Вгледа се той в лицето на старец. И познал събеседника си.

Заляя се от смая дядо Мраз, а на момъкъ още по-хладно станало, и когато току да каже „Добре лошъ, дядо Мраз!“, старецът пуснал шейката си от ранното поде. На душата му било радостно — развали го успехите на селяните от Търновски окръг, които изграждали смело своя щастлив живот. От небето полетели пухкави снежинки, падали те като палака му, по дългата му била брада или подети от зимния вятър се впускали във вихрен танц. А дядо Мраз бързъл да поднесе новогодишните подаръци на работливите хора.

Звезделин

СТЪРШЕЛ РЪКОПЛЕСКА

НА ТОДОР МИТЕВ

Герой на социалистически труд — Габрово, работи по плана си за 1973 г.

Отдаваш си посрещнал петдесет и пета...
Работиш с жар по пети петгодишен план...
И затова от цялата страна привети
чрез моя стих аз искал да предам:
„Навлизай смело в бъднините
напред с години, ти другарю Митев
и в тоя неуморен, трудов бой
бъди до край на поста си герой!“

Христо Костадинов

НА ВЕСКА МИНЧЕВА

Герой на социалистически труд — Габрово, работи по плана си за 1965 г.

За да има щастие и радост...
да огласят песни цъфналата
шир —

тъя отдава цялата си мла-
дост —

бори се за мир.

И сега пред Новата година —
с устрема на младото сърце —

своя план далече тя надмина —

и лети, лети напред.

НА ПЕТЪР НИКОЛОВ

Герой на социалистически труд — Габрово, работи по плана си за 1963 г.

Работиш със радост да наша-
та Родина и с осем години по плана си
напред —

да може по-бързо в дела да
вградиме

всеки Димитровски светъл
завет.

Другарю Николов, подай си
ръката —

пред Новата година, от радост
обязет —

от мини, заводи — навред от
страната

народът ти праща сърден
привет.

Хр. К.

НА НАДА ЯКОВА

Директор на ф-ка „Зоя“ — Габрово за 18 дни предсрочно изпълни план

На теб, достойна дъщеря на баба Зара,

на трудовите хора, борчески привет!

Желаем все тъя смело и с дълбока вяра

безспир да крачате напред и все напред!

НА КОЛЕКТИВА НА Ф-КА „УСПЕХ“ — ГАБРОВО

За изпълнен план и висококачествена продукция

В „Успех“ отдавна чакат новата година,
защото старата изпратиха със чест!

Затяга и нашата Димитровска Родина

на тях сърдечни поздрави изпраща днес!

М. Шараканов

— Ха сега, дърто, иди, че разбирай коя година ще посрещаме!

НОВОГОДИШЕН РЕПОРТАЖ

Снегът се сипеше на едри парци и посипваше забързаните и свити от студ граждани.

Питерс Стивсън вървеше край осветените витрини с отпуснати в джобове ръце.

Присвещаваше неонови реклами на Bon напомняха, че утре е Нова година.

— По дяволите тази Нова година! — промърмори Стивсън и влезе в първия срещущ бар. Лъжна го мириш на пот и ботуши. През тютюневия дим се очертаваха клатушките се фигури на пияните американски войници и голите рамена на танцуващите бу-ги-буги момичета.

Питерс изпи чашата уйски, като преглеждаше бележника. Три дни вече търси материал за репортаж за Новата година, както му бе поръчал Джо Динкън — директор на илюстрираното списание „Ню Йорк Илюстритед трибион“.

— Новогодишен репортаж? Ха, ела го на написи, драги Джо, в този глупав германски град! Тук всеки те гледа накрило, готов да те причука мигновено.

При пленето на втората чаша уйски Питерс Стивсън се плесна по челото.

— Ей, дяволи! Аденауер! Той ще спаси положението.

Скоро американският журналист

пристигна пред Бундестага. Портиерът се поклони нико на посочената журналистическа карта, където се мъдреше пе печат USA и въведе скъпия гост в приемната, като го представи.

— Питерс Стивсън — американски журналист.

Тук бяха всички.

Аденауер, потънал в дълбоко кресло, смучеше пуря и чертеше картата на Европа върху „Ной Райн—Цайтунг“, Заобон — с щръкнала като на глиган коса, пилеше с несесер нокти си, Кайзер наместваше изкуственото си око с помоцата на джобно огледалце, Халщайн четеше „Майн кампф“.

— О кей! — поздрави Стивсън и приближи до дълбоката маса.

Хайл! — отвъдна поздравението и видяха ръце.

Питерс извади бележника и се обръна към Аденауер.

— Господин президенте, няколко въпроса.

— Иес, мистър — ствърна британски канцлер.

— Как вашите германци се подготвят да посрещнат Новата 1955 година?

— Ако може списъка, Кайзер!

— обръна се Аденауер към своя помощник. — А Вие, мистър Стивсън, пишете.

Снегът се сипеше на едри парци и посипваше забързаните и свити от студ граждани.

Питерс Стивсън се плесна по челото.

— Ей, дяволи! Аденауер! Той ще спаси положението.

Скоро американският журналист

пристигна пред Бундестага. Портиерът се поклони нико на посочената журналистическа карта, където се мъдреше пе печат USA и въведе скъпия гост в приемната, като го представи.

— Питерс Стивсън — американски журналист.

Тук бяха всички.

Аденауер, потънал в дълбоко кресло, смучеше пуря и чертеше картата на Европа върху „Ной Райн—Цайтунг“, Заобон — с щръкнала като на глиган коса, пилеше с несесер нокти си, Кайзер наместваше изкуственото си око с помоцата на джобно огледалце, Халщайн четеше „Майн кампф“.

— О кей! — поздрави Стивсън и приближи до дълбоката маса.

Хайл! — отвъдна поздравението и видяха ръце.

Питерс извади бележника и се обръна към Аденауер.

— Господин президенте, няколко въпроса.

— Иес, мистър — ствърна британски канцлер.

— Как вашиите германци се подготвят да посрещнат Новата 1955 година?

— Ако може списъка, Кайзер!

— обръна се Аденауер към своя помощник. — А Вие, мистър Стивсън, пишете.

Снегът се сипеше на едри парци и посипваше забързаните и свити от студ граждани.

Питерс Стивсън се плесна по челото.

— Ей, дяволи! Аденауер! Той ще спаси положението.

Скоро американският журналист

пристигна пред Бундестага. Портиерът се поклони нико на посочената журналистическа карта, където се мъдреше пе печат USA и въведе скъпия гост в приемната, като го представи.

— Питерс Стивсън — американски журналист.

Тук бяха всички.

Аденауер, потънал в дълбоко кресло, смучеше пуря и чертеше картата на Европа върху „Ной Райн—Цайтунг“, Заобон — с щръкнала като на глиган коса, пилеше с несесер нокти си, Кайзер наместваше изкуственото си око с помоцата на джобно огледалце, Халщайн четеше „Майн кампф“.

— О кей! — поздрави Стивсън и приближи до дълбоката маса.

Хайл! — отвъдна поздравението и видяха ръце.

Питерс извади бележника и се обръна към Аденауер.

<p